

Mer information:

stadsdirektör Christoffer Masar, tfn 050 411 0163

ekonomidirektör Mikael Boström, tfn 050 377 1228

fornamn.efternamn@grankulla.fi

Bakgrund

Efter det utmärkta året 2022, då staden uppnådde en vinst på över 12 miljoner euro, har stadens ekonomi försvagats avsevärt. Det försvagade ekonomiska läget har orsakats av flera olika faktorer, varav de viktigaste är social- och hälsovårdsreformen, hög inflation de senaste åren, kollektivavtalslösningar som är dyra ur arbetsgivarsynpunkt (kostnadseffekt ca 4,9 % år 2023 och ca 4 % år 2024), den snabbt ökade avskrivningsnivån orsakad av det tunga investeringsprogrammet, och svag skatteinkomstutveckling till följd av svag befolkningsutveckling de senaste två åren.

Från 2024 och framåt kommer resultat att visa kraftiga underskott utan särskilda balanseringsåtgärder. Som det nu ser ut kommer en permanent kostnadsökning på cirka 2,7 miljoner euro att infalla år 2025, som beror på externa faktorer. Den största faktorn är löneförhöjningar enligt kollektivavtalen som enligt nuvarande beräkning kommer att öka personalkostnaderna med sammanlagt nästan 1,2 miljoner euro jämfört med 2024. Den näst största enskilda kostnadsökningen orsakas av reformen av arbetskraftsservicen som enligt nuvarande uppskattning medför en tilläggskostnad på nästan en miljon euro för allmänna förvaltningen. Samtidigt minskar statsandelar med cirka 200 000 euro från 2024 till 2025 på grund av olika reformers sammantagna effekt. Den sista enskilda omfattande faktorn som ökar kostnader är HRT:s kommunandel som enligt nuvarande beräkning ökar med cirka 500 000 euro till 2025, jämfört med vad staden har budgeterat för 2024. Med andra ord bör staden anpassa sin befintliga verksamhet så att de externa faktorerna som orsakar kostnadsökningar till största delen kan neutraliseras.

Grankulla stadsfullmäktige har godkänt den strategiska åtgärden "Utarbetning av ett balanseringsprogram" som en del av budgeten 2024, under det strategiska målet "hållbar och sund kommunekonomi". Indikatorn för målet var att det ekonomiska balanseringsprogrammet godkänns under våren 2024. Den så kallade stora indikatorn på en hållbar och sund kommunekonomi under hela fullmäktigeperioden är att "Det ackumulerade överskottet i balansräkningen är minst 40 miljoner euro i slutet av strategiperioden år 2030 (alltså i genomsnitt högst -1,5 miljoner euro om året under strategiperioden)". Det ackumulerade överskottet i stadens balansräkning var cirka 55,8 miljoner euro 31.12.2023. Utan balanseringsprogrammet och inbesparingsåtgärder skulle överskottet i balansräkningen uppgå till cirka 40 miljoner euro senast i slutet av 2027.

Genomgång av stadens ekonomiska situation under våren 2024

Stadens ekonomiska situation har diskuterats under våren 2024 i stadsfullmäktiges ekonomiseminarier 5.2 och 8.4. Efter båda ekonomiseminarierna har fullmäktigegrupperna fått en lista över frågor som

tjänsteinnehavarna har ställt för att bilda en uppfattning om fullmäktigegruppernas åsikter om balanseringsprogrammets varaktighet och tyngdpunkter. På basis av den första enkäten verkade majoriteten understöda ett treårigt balanseringsprogram för åren 2025–2027, som nu också är förslaget till längden på balanseringsprogrammet.

En av nyckelfrågorna i enkäterna har varit vad fullmäktigegruppernas åsikt om förhållandet mellan inbesparingar och skattehöjningar är. Nyckelfrågan har starkt splittrat fullmäktigegrupperna. Enligt den andra enkäten har tre av sex fullmäktigegrupper, som utgör drygt 40 procent av fullmäktige, motsatt sig skattehöjningar och ansett att hela balanseringsbehovet bör realiseras i form av inbesparingar. Tre andra fullmäktigegrupper har inte kategoriskt motsatt sig skattehöjningar, men har också betonat vikten av inbesparingsåtgärder. Enligt enkäterna motsätter sig en stark majoritet i fullmäktige höjning av fastighetsskattesatserna.

Fullmäktigegruppernas åsikt om förhållandet mellan inbesparingar och skattehöjningar har respekterats i förslaget till balanseringsåtgärder då fokus tydligt ligger på inbesparingar.

Utöver fullmäktige ordnade staden 22.4.2024 även en invånarkväll om ekonomin, där stadens ekonomiska situation presenterades och där alternativ för att balansera ekonomin diskuterades. Utöver fullmäktigegrupperna har staden också frågat invånarna om medel och tyngdpunkter för balansering av ekonomin med en elektronisk enkät som var öppen 16.4–5.5.2024. I invånarenkäten bad staden kommuninvånarna att prioritera olika sätt att balansera stadens ekonomi. Dessutom bad staden kommuninvånarna att ge konkreta förslag på balanseringsåtgärder. Enkäten fick sammanlagt 192 svar, varav 104 olika respondenter också föreslog åtgärder för att balansera ekonomin.

Respondenterna prioriterade sätt att anpassa ekonomin enligt följande (Utvärdera påståendena på skalan 1–5, där 1 = instämmer inte alls, 5 = instämmer helt.):

1. Genom att skära ner investeringar (3,6)
2. Genom att öka service- och klientavgifter (3,5)
3. Genom att höja stadens inkomstskattesats (3,2)
4. Genom att skära ner service och höja fastighetsskattesatserna (2,9)
5. Genom att minska kvaliteten på service (2,3)

En sammanfattning av svaren på invånarenkäten finns som **bilaga 1**.

Balanseringsprogram för ekonomin

I det ekonomiska balanseringsprogrammet (**bilaga 2**) föreslås att ekonomin balanseras under åren 2025–2027 med inbesparingar på totalt 3,6 miljoner euro och höjning av kommunalskattesatsen från 4,40 till 4,70 (budget 2025), som uppskattas medföra tilläggsintäkter på cirka 1,5 miljoner euro under det sista året av balanseringsprogrammet. Dessutom föreslås ett investeringstak för årligen återkommande investeringar och ett mycket kritiskt förhållningssätt till alla andra investeringar än den redan beslutade investeringen i stadsbanan och den praktiskt taget obligatoriska investeringen i ersättning av A-flygel i Kasavuoren koulukeskus. Mer detaljerad information om inbesparingarna och investeringstaket finns i själva balanseringsprogrammet. Tyngdpunkten för

balanseringsåtgärder ligger på inbesparingar som utgör cirka 70 procent av resultatförbättringen medan skattehöjningens andel är cirka 30 procent.

Stadsstyrelsen följer regelbundet upp genomförandet av det ekonomiska balanseringsprogrammet och tillräckligheten av åtgärderna i samband med delårsrapporter och rapporterar dem till fullmäktige. Om det i samband med uppföljningen av balanseringsprogrammet visar sig att åtgärderna är otillräckliga för att uppnå ekonomisk balans kan urvalet av medel utökas med separata beslut. Revisionsutskottet bedömer för sin del genomförandet och förverkligandet av fullmäktiges beslut.

Stadsstyrelsen:

Fullmäktige godkänner det bifogade balanseringsprogrammet för ekonomin 2025–2027 och godkänner de riktlinjer som nämns i programmet som balanseringsåtgärder.

.....

Stadsdirektör Christoffer Masar redogjorde för ärendet.

Ordförande föreslog efter stadsdirektörens redogörelse att stadsfullmäktige ger förvaltningstjänsterna fullmakt att i förvaltningsstadgan göra eventuella ändringar som krävs på grund av balanseringsprogrammet för stadens ekonomi 2025–2027.

Ordförandes förslag godkändes enhälligt.

Remitteringsförslag

Ledamot Taisto Miettinen gjorde ett motförslag 6.1 som understöddes av följande ledamöter:

Wahlstedt Virva
Huttunen Jarkko
Häyrinen-Immonen Ritva
Salminen Mikko J.
Kurkela Heikki
Rintamäki-Ovaska Tiina
Mollgren Satu
Palojoki Risto
Tuohioja Pauli

”6.1 Genomförande av balanseringsprogrammet (Miettinen Taisto)

Tyngdpunkten för balanseringsåtgärderna ligger på inbesparingar som utgör cirka 70 procent av resultatförbättringen medan skattehöjningens andel är cirka 30 procent. Texten i programmet ändras till: Balanseringen av ekonomin verkställs med 100-procentiga inbesparingar och annat än skattehöjningar (och till övriga delar motsvarande innehållet i fråga). Ärendet remitteras i det här avseendet till beredningen.”

Eftersom ett understött remitteringsförslag hade gjorts under diskussionen bad ordförande att diskussionen riktas mot det.

Fullmäktige kunde inte uppnå enighet om remitteringen och därmed förrättades en omröstning. Enligt ordförandes omröstningsförslag röstade de som

understödde fortsatt behandling av ärendet JA och de som understödde remittering av ärendet NEJ. I omröstningen vann JA med rösterna 20–15 och därmed fortsatte behandlingen av ärendet. Hur ledamöterna röstade framgår av rapporten över röstningsresultat som finns som **bilaga 3** till protokollet.

Övriga motförslag

Ledamot Satu Mollgren gjorde ett motförslag 6.2 som understöddes av följande ledamöter:

Häyrinen-Immonen Ritva
Salminen Mikko J.
Rintamäki-Ovaska Tiina
Kurkela Heikki
Wahlstedt Virva
Villa Sami
Tuohioja Pauli
Ala-Reinikka Tapani

”6.2 Nytt motförslag (Mollgren Satu)

Målet för inbesparingar i personalutgifter ställs på 3,2 miljoner. Målet för inbesparingar inom köp av tjänster samt inom material och förnödenheter höjs till 200 000 euro. Tillägg i inkomsterna i tabellen på sidan 8: avkastning på investeringar 200 000 euro. Stryk meningen på sidan 9: ”Inbesparingar i personalutgifter genomförs främst genom förfarande med rekryteringstillstånd i samband med pensioneringar och byte av arbetsplats.” Och lägg till meningen: ”Målet är att stadens organisation motsvarar behoven och den ekonomiska bärkraften efter social- och hälsovårdsreformen.”

Ledamot Satu Mollgren gjorde ett motförslag 6.3 som understöddes av följande ledamöter:

Wahlstedt Virva
Kurkela Heikki
Salminen Mikko J.
Villa Sami
Tuohioja Pauli
Palojoki Risto
Ala-Reinikka Tapani

”6.3 Nytt motförslag (Mollgren Satu)

Stryk höjningen av kommunalskatten med cirka 1,5 miljoner i tabellen på sidan 8. Ändra texten på sidan 13 till: ”Fullmäktigegruppernas och kommuninvånarnas synpunkter har beaktats så att inga höjningar av fastighetsskattesatserna föreslås. Såsom tidigare konstaterats ligger tyngdpunkten för balanseringsprogrammet klart på inbesparingar. Kommunalskatten föreslås få en förhöjning med maximalt 0,3 procentenheter tidigast från och med år 2026, vilket uppskattningsvis skulle ge staden 1,5 miljoner euro årliga merintäkter. År 2026 skulle skattehöjningen ge cirka 1,3 miljoner euro merintäkter. Enligt nuvarande uppskattning uppgår merintäkterna till cirka 1,5 miljoner år 2027 jämfört med att skattesatsen ligger kvar på nuvarande 4,40 procent. Tyngdpunkten för balanseringsåtgärderna ligger på inbesparingar som utgör minst cirka 70 procent av resultatförbättringen medan skattehöjningens andel är cirka 30 procent.”

Ledamot Satu Mollgren gjorde ett motförslag 6.4 som understöddes av följande ledamöter:

Wahlstedt Virva
Miettinen Taisto
Huttunen Jarkko
Salminen Mikko J.
Rintamäki-Ovaska Tiina
Tuohioja Pauli
Nuutinen Saana
Kurkela Heikki

”6.4 Texttillägg till programmet (Mollgren Satu)

Tillägg till texten på sidan 12: Planläggningen och planeringen för byggandet av en finskspråkig lågstadiebyggnad, som verkställs efter programmet, förs framåt under åren 2025–27 i enlighet med de tidigare planerna.”

Ledamot Tiina Rintamäki-Ovaska gjorde ett motförslag 6.5 som understöddes av följande ledamöter:

Häyrinen-Immonen, Ritva
Palojoki Risto
Pesonen Juha
Wahlstedt Virva
Nuutinen Saana
Kurkela Heikki
Tuohioja Pauli
Ala-Reinikka Tapani

”6.5 Tillägg till beslutet (Rintamäki-Ovaska Tiina)

Under den ekonomiska balanseringsperioden 1.1.2025–31.12.2027 sänks de förtroendevaldas års- och sammanträdesarvoden till den nivå som gällde före den föregående förhöjningen.”

Ledamot Patrick Nysten gjorde ett motförslag 6.6 som understöddes av följande ledamöter:

Björk Bo-Christer
Huttunen Jarkko
Löfstedt-Söderholm Gunilla
Ala-Reinikka Tapani

”6.6 Sammanträdes- och årsarvoden (Nysten Patrick)

Som en del i balanseringsprogrammet sänks de förtroendevaldas sammanträdes- och årsarvoden med 25 procent, så att varje arvode avrundas till närmaste fem euro.”

Det konstaterades att Patrick Nysten först hade gjort ett motsvarande motförslag (8.4.) till ärende 8 ”Revidering av förvaltningsstadgan”, men på hans begäran flyttades motförslaget till att behandlas i samband med balanseringsprogrammet 2025–2027.

Enhälligt godkänt motförslag

Fullmäktige godkände enhälligt Satu Mollgrens motförslag 6.4.

Tillägg till texten på sidan 12: Planläggningen och planeringen för byggandet av en finskspråkig lågstadiebyggnad, som verkställs efter programmet, förs framåt under åren 2025–2027 i enlighet med de tidigare planerna.

Genomförda omröstningar

Resten av motförslagen 6.2, 6.3, 6.5 och 6.6 fick inte enhälligt understöd, utan dessa avgjordes genom omröstning.

Ordförandes förslag om omröstningsordningen och omröstningsförslagen för varje omröstning godkändes enhälligt. Omröstningarna, hur ledamöterna har röstat och omröstningsresultaten framgår av protokollets **bilaga 3** som är en rapport över röstningsresultatet från det elektroniska mötessystemet.

Godkända motförslag

Stadsfullmäktige godkände ledamot Tiina Rintamäki-Ovaskas motförslag 6.5:

Under den ekonomiska balanseringsperioden 1.1.2025–31.12.2027 sänks de förtroendevaldas års- och sammanträdesarvoden till den nivå som gällde före den föregående förhöjningen.

Beslut:

Fullmäktige godkände det ekonomiska balanseringsprogrammet 2025–2027 (bilaga 4) med följande ändringar:

- Tillägg till texten på sidan 12: Planläggningen och planeringen för byggandet av en finskspråkig lågstadiebyggnad, som verkställs efter programmet, förs framåt under åren 2025–2027 i enlighet med de tidigare planerna.

- Under den ekonomiska balanseringsperioden 1.1.2025–31.12.2027 sänks de förtroendevaldas års- och sammanträdesarvoden till den nivå som gällde före den föregående förhöjningen.

Fullmäktige godkände riktlinjerna i programmet som balanseringsåtgärder.

Fullmäktige gav förvaltningstjänsterna fullmakt att i förvaltningsstadgan göra de ändringar som krävs på grund av balanseringsprogrammet 2025–2027.

Bilagor:

1. Sammanfattning av svaren på invånarenkäten
2. Förslag till balanseringsprogram för ekonomin 2025–2027
3. Rapport över röstningsresultat
4. Balanseringsprogram för ekonomin 2025–2027, stadsfullmäktige godkänt 17.6.2024